

[Bjørn Elmquist]

imellem, som bl.a. Danmark og Sovjetunionen nu igennem flere år har ført inden for rammerne af Den europæiske Samarbejds- og Sikkerhedskonference.

Der har været talt om FN. Der har været talt om EF-vedtagelser. Jeg vil gerne have lov til at henvise til en rekommandation vedtaget af Europarådets parlamentariske forsamling den 20. november 1985, hvori man bl.a. opfordrer de 21 regeringer til inden for rammerne af Den europæiske Samarbejds- og Sikkerhedskonference at lægge pres på Sovjetunionen. Der er ærlig talt en ganske stor portion hykləri, synes jeg, i, at man kan sidde og snakke om disse ting i det forum og samtidig vide, hvad der foregår i Afghanistan. Jeg vil meget gerne bede regeringen om at tage denne rekommandation op til alvorlig overvejelse.

Mine sidste ord skal være følgende: Sovjetunionens leder taler så ofte om fred. Hvad med omsider at bevise alvoren i disse ord ved at stoppe krigshandlingerne og mishandlingerne i Afghanistan?

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Hr. Bjørn Elmquist nævnede, hvad han betegnede som et lidt besynderligt forslag, der havde været til debat i december. Jeg synes da lige, det bør siges, at det er et forslag, som var fremsat af VS, hr. Bjørn Elmquist hentydede til.

Det var et forslag, der indeholdt konkrete skridt. Det er ikke nok, at vi bare holder taler. Det var et forslag om en undersøgelseskommission. Jeg opfattede debatten i december således, at man fandt, at forslaget var for vidtgående. Der er såmænd ikke noget besynderligt i sagen. Det var meget konkret, og det var meget enkelt, men et flertal fandt altså, at det var alt for vidtgående.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

At jeg før brugte betegnelsen »et lidt besynderligt forslag« har først og fremmest den forklaring, at forslaget indeholdt en sammenkædning af spørgsmålet om Afghanistan og besættelsen af vestbredden af Jordanfloden. Det var først og fremmest det, der gjorde, at jeg talte om et noget besynderligt forslag.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Hr. Bjørn Elmquist må i december have været ualmindelig uopmærksom under debatten, for jeg gjorde hr. Bjørn Elmquist opmærksom på, at den sammenkædning var ingen betingelse fra VS' side, og jeg opfordrede de borgerlige ordførere til på den baggrund at gå ind i en realistisk drøftelse om at gennemføre den del af forslaget, der vedrørte Afghanistan. Det korte af det lange er, at de borgerlige ordførere fandt forslaget for vidtgående.

Riishøj (SF):

Krigen i Afghanistan er en uhyggelig krig for en bevægelse og for et parti, som kæmper for alliancefrihed, demokrati og socialisme. SF støtter som bekendt internationale bevægelser, som kæmper for national frigørelse, selvbestemmelsesret og sociale forandringer. Vi betragter det som vores pligt aktivt at støtte krav om styrkeforholdsforandringer, økonomisk og politisk, mellem den udviklede og den underudviklede del af denne verden. Det er ud fra disse grundsynspunkter, SF har støttet og fortsat støtter – alle fejl og vanskeligheder til trods – f. eks. den cubanske, nicaraguanske og den vietnamesiske revolution, og at vi aktivt støtter befrielseskampen i det sydlige Afrika.

Men Afghanistan hører ikke til denne type af revolutioner med en stærk folkelig basis. Revolutionen i 1978, formentlig gennemført uden aktiv sovjetisk medvirken, var et statskup, der ikke i sit formelle sigte var uretfærdigt. Det havde et socialt sigte, men det havde ikke den nødvendige folkelige basis, og det folkedemokratiske parti gjorde intet for at skaffe sig den folkelige basis, f. eks. ved at føre en pragmatisk og forstående politik over for det overvældende muhamedanske befolkningsflertal. Dette befolkningsflertal var på intet tidspunkt aktivt inddraget i 1978-revolutionen. Kalk og Prahm, de to fraktioner inden for det folkedemokratiske parti, havde hver især ca. 6.000 medlemmer, som var koncentreret i Kabul, men på ingen måde havde støtte ude i landdistrikterne.

Udviklingen i Afghanistan siden da er et godt eksempel på, hvordan en supermagt ikke skal handle over for et tredjeverdensland. Den udvikling sætter også uundgåeligt